

RP 44/2004 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av 3 kap. 7 § och 4 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice samt 8 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att i lagen om offentlig arbetskraftsservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa görs de ändringar som förutsätts av totalrevideringen av ut-

länningslagen.

Lagarna avses träda i kraft samtidigt som den nya utlänningslagen.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Rätten till offentlig arbetskraftsservice regleras i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002). Utgångsläget är att arbetskraftsbyråns tjänster är tillgängliga för alla. Erhållande av service, stöd, bidrag eller förmåner förutsätter således inte att personkunder registrerar sig, såvida inte någonting annat föreskrivs i lag. En förutsättning för personlig arbetsförmedlingsservice, sysselsättningsstöd, vissa arbetsmarknadsåtgärder och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsett utkomstskydd för arbetslösa är emellertid att man registrerar sig som arbetssökande.

Om registrering som arbetssökande föreskrivs i 3 kap. 5 § lagen om offentlig arbetskraftsservice, om giltighetstiden för arbetsansökan i 6 § och om registrering av utlänningar som arbetssökande i 7 §. Enligt sistnämnda lagrum är utgångsläget att en utlänning har samma möjligheter att få arbetskraftsservice som finska medborgare. Enligt nämnda lagrum begränsas endast sådana utlänningars rätt att registrera sig som arbetssökande, som inte med stöd av internationella avtal som är

förpliktande för Finland och gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbetstillstånd komma till Finland för att söka arbete och ta emot arbete. Sådana utlänningar jämställs vid registrering som arbetssökande med finska medborgare, om de med stöd av ett uppehållstillstånd eller uppehålls- och arbetstillstånd som beviljats dem har rätt att utan begränsningar ta emot arbete eller om de har rätt att ta emot arbete inom en viss bransch och det uppehålls- och arbetstillstånd som beviljats dem är avsett för permanent vistelse i landet.

En arbetslös arbetssökandes grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggas genom arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt lagens 1 kap. 8 § avgörs boende i Finland, som är en förutsättning för att förmåner skall betalas ut, i enlighet med lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993). Utlänningars rätt till arbetsmarknadsstöd är till vissa delar mer begränsad i jämförelse med deras rätt att registrera sig som arbetssökande hos arbetskraftsbyrån och få arbetslöshetsdagpenning. Enligt 8 kap.

1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa har en utlänning rätt till arbetsmarknadsstöd endast om han eller hon har rätt att arbeta i Finland utan begränsningar vare sig i fråga om bransch eller arbetsgivare.

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till utlänningslag och vissa andra lagar som har samband med den (RP 28/2003 rd, nedan utlänningslagspropositionen) behandlas för närvarande i riksdagen. I nämnda proposition föreslås bl.a. ett frångående av nuvarande system med två tillstånd, dvs. uppehålls- och arbetstillstånd, och en övergång till ett uppehållstillstånd för arbetstagare som beviljas i två skeden. Utlänningslagspropositionen föranleder ändringar i de ovan refererade bestämmelserna i lagen om offentlig arbetskraftsservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det föreslås dock inte några ändringar i sakinnehållet.

I fråga om språkdräkten i 3 kap. 7 § lagen om offentlig arbetskraftsservice föreslås att man dessutom beaktar ett lagförslag om begränsning under en övergångstid av den fria rörligheten för arbetskraft som kommer från Europeiska unionens nya medlemsstater. I paragrafens 1 mom. föreslås att registrering som arbetssökande förutsätter att utlänningar har rätt att arbeta utan arbetskraftsbyråns prövning. Enligt förslaget skall nationell arbetskraftspolitisk prövning hänföra sig till både uppehållstillstånd för arbetstagare som avses i utlänningslagspropositionen och till det arbetskraftsbyråernas godkännandeförfarande som skall tillämpas på medborgare i Europeiska unionens nya medlemsstater. Enligt utlänningslagspropositionen ansvarar arbetskraftsbyrån för prövningen. Paragrafens 2 mom. föreslås gälla sådana utlänningars rätt att registrera sig som arbetssökande, vilkas rätt till förvärvsarbete kräver arbetskraftsbyråns prövning samt sådant uppehållstillstånd av permanent karaktär (A-status) som beviljats med stöd av sådan prövning. En ytterligare förutsättning är att det till uppehållstillståndet inte hänförs några begränsningar som gäller arbetsgivaren. Genom begränsningen skulle man hänvisa till en eventuell giltighetstid för uppehållstillstånd som gäller en viss arbetsgivare och även till att arbetsgivaren inte har något verksamhetsställe i Finland.

Dessutom föreslås att laghänvisningen i 4 kap. 1 § 2 mom. lagen om offentlig arbetskraftsservice ändras så, att den gäller den nya utlänningslagen.

I sin nuvarande ordalydelse berör 8 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa å ena sidan utländsk arbetskraft som rör sig inom ramen för arbetskraftens fria rörlighet och å andra sidan sådana medborgare från tredje land, vilka har beviljats permanent uppehållstillstånd eller uppehållstillstånd av permanent karaktär som medlemmar av en sådan utlännings familj som arbetar i Finland med stöd av ett uppehålls- och arbetstillstånd av permanent karaktär. Den föreslagna ordalydelsen täcker de motsvarande persongrupper som avses i utlänningslagspropositionen.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga ekonomiska eller andra verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbetsministeriet. I samband med beredningen har de centrala arbetsmarknadsorganisationerna, inrikesministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet hörts.

4. Ikraftträdande och samband med andra propositioner

Utlänningslagspropositionen överlämnades till riksdagen den 13 juni 2003. Den 21 november 2003 avläts dessutom till riksdagen regeringens proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till utlänningslag (RP 151/2003 rd). De lagar som ingår i propositionen med förslag till komplettering avses träda i kraft samtidigt som den nya utlänningslagen.

Denna proposition hänförs till revideringen av utlänningslagen. De föreslagna ordalydelseerna stämmer överens med utlänningslagspropositionen. Lagarna avses således träda i kraft samtidigt.

Denna proposition har dessutom ovan beskrivna beröringspunkter med regeringens proposition med förslag till lag om förutsättningarna för förvärvsarbete för medborgare i

Tjeckien, Estland, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Slovenien och Slovakien (RP 172/2003 rd). I sistnämnda proposition föreslås bestämmelser som under en övergångstid begränsar arbetstagarnas fria rörlighet med stöd av fördraget mellan Europeiska unionens nuvarande medlemsstater och

Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien om dessa länders anslutning till unionen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 3 kap. 7 § och 4 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) 3 kap.
7 § och 4 kap. 1 § 2 mom. som följer:

3 kap.

Grunder för arbetskraftsbyråns service

7 §

Registrering av utlänningar som arbetsökande

Sådana medborgare i andra stater som på basis av internationella avtal som är förpliktande för Finland och gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbetskraftsbyråns arbetskraftspolitiska prövning komma till Finland för att söka arbete och utföra förvärvsarbete, registreras som arbetsökande så som anges i denna lag, om inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är förpliktande för Finland, registreras andra utländska medborgare och statslösa personer som arbetsökande så som anges i denna lag, om de har rätt att utföra förvärvsarbete med stöd av ett uppehållstillstånd av permanent art och det inte till uppehållstillståndet hänför sig några begränsningar som gäller arbetsgivaren.

4 kap.

Arbetsförmedlingstjänster

1 §

Arbetsförmedling

När arbetsförmedlingsservice anordnas och utvecklas beaktas de behov som föranleds av arbetskraftens rörlighet över gränserna mellan olika länder. Som arbetsförmedlingsservice tillhandahålls information om de tillstånd som krävs av utlänningar som arbetar i Finland och om förutsättningarna för beviljande av tillstånd, vilka anges i utlänningslagen (/2004). Närmare bestämmelser om arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland samt om internationell praktik utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 200 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen föranleder får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 8 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 januari 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 8 kap. 1 §
som följer:

8 kap.

**Särskilda arbetskraftspolitiska begrän-
ningar för arbetsmarknadsstöd**

1 §

Utlänning

En person som inte är finsk medborgare har
rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag,
om han eller hon har obegränsad rätt att utfö-

ra förvärvsarbete på basis av en för Finland
bindande internationell överenskommelse el-
ler med stöd av ett permanent uppehållstill-
stånd eller ett uppehållstillstånd av perma-
nent karaktär som beviljats på grundval av
familjeband.

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen
föranleder får vidtas innan lagen träder i
kraft.

Helsingfors den 2 april 2004

Republikens President**TARJA HALONEN**Arbetsminister *Tarja Filatov*

1.

Lag**om ändring av 3 kap. 7 § och 4 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) 3 kap. 7 § och 4 kap. 1 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Grunder för arbetskraftsbyråns service

7 §

Registrering av utlänningar som arbetssökande

Sådana medborgare i andra stater som på basis av internationella avtal som är förpliktande för Finland och gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbetstillstånd komma till Finland för att söka arbete och ta emot arbete, jämföras vid registrering som arbetssökande med finska medborgare, om inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är förpliktande för Finland, jämföras andra utländska medborgare och statslösa personer med finska medborgare vid registrering som arbetssökande, om

1) de med stöd av uppehållstillstånd eller uppehålls- och arbetstillstånd som beviljats dem har rätt att utan begränsningar ta emot arbete, eller om

2) de har rätt att ta emot arbete inom en viss bransch förutsatt att det uppehålls- och arbetstillstånd som beviljats dem är avsett för fortsatt vistelse i landet.

Sådana medborgare i andra stater som på basis av internationella avtal som är förpliktande för Finland och gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbetskraftsbyråns arbetskraftspolitiska prövning komma till Finland för att söka arbete och *utföra förvärvsarbete, registreras som arbetssökande så som anges i denna lag*, om inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är förpliktande för Finland, *registreras andra utländska medborgare och statslösa personer som arbetssökande så som anges i denna lag, om de har rätt att utföra förvärvsarbete med stöd av ett uppehållstillstånd av permanent art och det inte till uppehållstillståndet hänför sig några begränsningar som gäller arbetsgivaren.*

4 kap.

Arbetsförmedlingstjänster

1 §

Arbetsförmedling

När arbetsförmedlingsservice anordnas och utvecklas beaktas de behov som föranleds av arbetskraftens rörlighet över gränserna mellan olika länder. Som arbetsförmedlingsservice tillhandahålls information om de tillstånd som krävs av utlänningar som arbetar i Finland och om förutsättningarna för beviljande av tillstånd, vilka anges i utlänningslagen (378/1991). Närmare bestämmelser om arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland samt om internationell praktik utfärdas genom förordning av statsrådet.

När arbetsförmedlingsservice anordnas och utvecklas beaktas de behov som föranleds av arbetskraftens rörlighet över gränserna mellan olika länder. Som arbetsförmedlingsservice tillhandahålls information om de tillstånd som krävs av utlänningar som arbetar i Finland och om förutsättningarna för beviljande av tillstånd, vilka anges i utlänningslagen (/2004). Närmare bestämmelser om arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland samt om internationell praktik utfärdas genom förordning av statsrådet.

*Denna lag träder i kraft den 200 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen föranleder får vidtas innan lagen träder i kraft.*

2.

Lag**om ändring av 8 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 januari 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 8 kap. 1 §
som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

Särskilda arbetskraftspolitiska begränsningar för arbetsmarknadsstöd

1 §

1 §

Andra än finska medborgare

Utlänning

Den som inte är finsk medborgare har rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag, förutsatt att han eller hon enligt en för Finland bindande internationell överenskommelse eller ett uppehålls- eller arbetstillstånd har obegränsad rätt att arbeta här.

En person som inte är finsk medborgare har rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag, om han eller hon har obegränsad rätt att utföra förvärvsarbete på basis av en för Finland bindande internationell överenskommelse eller med stöd av ett permanent uppehållstillstånd eller ett uppehållstillstånd av permanent karaktär som beviljats på grundval av familjeband.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen föranleder får vidtas innan lagen träder i kraft.